

Eduskunnan talousvaliokunnalle

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ U 19/2012 VP

Eduskunnalle ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ja asetukseksi
(*tilintarkastus*)

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Finanssialan Keskusliitolta (FK) lausuntoa valtioneuvoston kirjelmästä U 19/2012 eduskunnalle. FK esittää lausuntonaan seuraavan.

FK yhtyy valtioneuvoston kantaan siinä, että sääntelylle asetetut tavoitteet ovat kannatettavia. FK pitää tärkeänä korkealaatuista ja riippumatonta tilintarkastusta. Myös lakisääteisten tilintarkastusvaatimusten harmonisointi EU:n tasolla on tärkeää.

Euroopan Unionin tilintarkastussääntelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että tilintarkastusdirektiivin muuttamisen lisäksi direktiivin rinnalle säädettäisiin yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastusta koskeva asetus. FK on samaa mieltä valtioneuvoston kanssa siitä, että sääntelyyn tulisi jäädä kansallista liikkumatilaa, jolloin voitaisiin kansallisista lähtökohdista käsin arvioida, mitkä yhteisöt ja miltä osin tulisivat PIE-yhteisöille asetettujen erityisvelvoitteiden piiriin. Lisäksi FK kiinnittää huomiota siihen, että on tärkeää huolehtia, että lainsäädännössä olisi vain yksi yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön määritelmä.

U-kirjelmän taloudellisessa vaikutusarvioinnissa on todettu, että direktiivimuutosehdotus ja asetusehdotus muodostavat kokonaisuuden, joka on niin moniulotteinen, että on erittäin haasteellista arvioida, minkälaisia taloudellisia yhteisvaikutuksia sääntelypaketilla kokonaisuudessaan olisi. FK on huolissaan siitä, että ehdotukset aiheuttaisivat toteutuessaan finanssialan yrityksille hallinnollisen taakan huomattavan kasvun ja sen seurauksena kustannusten merkittävän nousun.

Erityistä huolta aiheuttavat ehdotukset pakollisesta rotaatiosta ja kielto tilintarkastusyhteisölle antaa muita kuin tilintarkastuspalveluita yritykselle, jonka tilintarkastajana se toimii. Komission aie avata markkinat pienille tilintarkastusyhteisöille on ymmärrettävä, mutta käytännössä on ilmeistä, että niiltä puuttuu voimavarat suurten ja monimutkaisten asiakkaiden tilintarkastukseen. Tilintarkastajien vaihtaminen veisi aikaa ja rahaa ilman, että olisi mitään takuita paremmasta tilintarkastuksen laadusta. Valtioneuvoston kanta rotaativälin pidentämiseksi on oikeansuuntainen. Samoin valtioneuvoston varauksellinen suhtautuminen oheispalvelujen kieltoon on kannatettavaa.

Tällä hetkellä on olemassa runsaasti sääntelyä tilintarkastajien riippumattomuudesta ja tarkastusvaliokunnan vastuusta estää mahdolliset eturistiriidat ennen kuin se hyväksyy yrityksen tilintarkastajayhteisön muita palveluita. Erityisesti vakuutus-, pankki- ja arvopaperialalla, jossa edellytetään toimialojen erityispiirteiden tuntemusta, voisi olla hyvin haasteellista löytää riittävästi päteviä tilintarkastajia. FK pitää nykyisen tilintarkastuslain 28 §:n säännöstä riittävänä: tilintarkastaja arvioi itse riippumattomuutta ja antaa riippumattomuudestaan vuosittain vahvistuksen valvottavan hallitukselle. Asetuksessa ehdotetaan, että jos kyseessä on luottolaitos tai vakuutusyhtiö, tarkastusvaliokunta esittäisi suosituksen tilintarkastajasta vakavaraisuuden

valvontaviranomaiselle, jolla olisi veto-oikeus ehdotettuun valintaan. FK katsoo, että tilintarkastajan valinta kuuluu yhteisön osakkaille eikä valvontaviranomaisella saa olla veto-oikeutta tilintarkastajan valintaan.

Muiden kuin tilintarkastukseen kuuluvien tehtävien riippumattomuudelle mahdollisesti aiheuttama riski on arvioitava tapauskohtaisesti, ja arviointiin tulee vaikuttaa vallitsevat olot (esim. paljonko ko. vuonna on teetetty tilintarkastukseen kuulumattomia toimeksiantoja, minkä luonteisesta tilanteesta ja tehtävästä on kyse jne.). FK kiinnittää huomiota siihen, ettei palvelujen tarjoamisen osalta tulisi antaa määrällisiä rajoitteita, vaan sen sijaan yksi tapa olisi edellyttää tilintarkastusyhteisön palveluista annettavaa liitetietoa läpinäkyvyyden lisäämiseksi. Näin ollen FK on tyytyväinen, että valtioneuvosto suhtautuu epäillen liitännäispalvelujen määrällisiin rajoituksiin.

FK kannattaa yleisellä tasolla Valtioneuvoston kantaa tilintarkastuskertomuksen ja tilintarkastajan raportoinnin kehittämiseksi. FK kuitenkin katsoo, että ehdotus antaa hyvin yksityiskohtaista tietoa tilintarkastuskertomuksessa voi vaarantaa lukijalta olennaisuuden havaitsemisen (22 artikla). FK kiinnittää huomiota hyvin toimivaan Suomen käytäntöön, jossa julkinen tilintarkastuskertomus on suppea, mutta kertomus hallitukselle / tarkastusvaliokunnalle olisi tilintarkastuskertomusta laajempi eikä se olisi julkinen.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Esko Kivisaari